

Møte i Rådgivende gruppe 9. mars 2020

Sted: Clarion Hotel & Congress Trondheim,

Tid: 10:00 – 12:30

Referent: Jone Thingbø

Til stede: Håvard Kolle Riis (leder), Anita Bergsvenkerud, Hilde Høgås, Rune Brandshaug, Hilde Trygstad, Johanne Raade (Skype)

Fra Unit deltok: Frode Arntsen, Jone Thingbø, Gro Anita Mortensen og Asbjørn Risan

Forfall: Karin Rydving

RG-2020/2 Konstituering av møtet

Referat fra møte i Rådgivende gruppe 18. desember 2019 ble sendt ut på høring og godkjent per epost. Referatet er vedlagt sakspapirene.

Det kom ingen kommentarer i møtet til referatet.

RG-2020/3 BIBSYS-konsortiet - Årsrapport 2019

Saken ble innledet ved å vise en kort årskavalkade på video.

Jone Thingbø foretok en kort oppsummering av årsrapporten, før det ble åpnet opp for kommentarer og spørsmål. Det var en generell oppfatning om at rapporten og arbeidet som ble utført i 2019 var bra. Det ble kommentert at det var bra at resultatet ble mye bedre enn prognosen vist i november. Det ble kommentert at det er viktig at databehandleravtalen blir revidert, slik at den er innenfor det gjeldende GDPR regelverket. Den burde ha blitt revidert i fjor, og arbeidet må prioriteres i år.

Det ble også kommentert og diskutert at Unit burde ha en avtale med hver institusjon, som omfatter alle tjenestene Unit leverer. En utfordring med dette er at ulike enheter på institusjonene er ansvarlig for de ulike tjenestene.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar årsrapporten 2019 til orientering

RG-2020/4 Arbeidsgrupper - Årsrapport 2019

Jone Thingbø orienterte. Det ble stilt spørsmål om hvorfor ikke årsrapportene til Alma arbeidsgruppene hadde planer for 2020. Det ble svart at planene ble fremlagt til RG i

november og for å holde omfanget på årsrapportene ned, ble det bestemt at planene ikke skulle tas med.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar årsrapport for arbeidsgruppene til orientering.

RG-2020/5 BIBSYS-konsortiet - Reviderte planer og aktiviteter 2020

Gro Mortensen og Asbjørn Risan presenterte reviderte planer.

Gruppen kommenterte at det var en fin gjennomgang og mye bra. Samtidig ble det påpekt bekymring knyttet til fjernlån og teknisk gjeld. Det ble kommentert at det er positivt at arbeidet med autoriteter er tatt med og starter opp igjen, og at det er koblet på arbeidet i en større sammenheng. Planlagt aktivitet på fjernlån er for langsom. Det ble stilt spørsmål om dette kunne fremskyndes og om vi vet nok om bibliotekenes holdning. Unit vil se på dette på nytt og det ble vist til arbeidsgruppen for fulfilment som har dette på planen. Unit vil utfordre dem til å foreslå ulike alternativer. Det ble kommentert at dette må være konkret.

Utfordringen med teknisk gjeld ble også diskutert. Det er bra at Unit ser på kostnadsbilde for hele tjenestelivsløpet. Dette er viktig ved beslutninger om innføring av ny funksjonalitet, hvor en også må vurdere alternativer som anskaffelse, egenutvikling og ikke gjøre noe. For egenutviklet programvare er det viktig at nødvendig vedlikehold blir utført for å unngå en lignende situasjon.

Unit utdypet planen for å håndtere teknisk gjeld. API er den største sårbarheten. Det er startet et arbeid med dette, hvor konseptfasen er ferdig. Hensikten er å håndtere API nøkler på en sikker måte. Dette vil gjøres innenfor eksisterende plattform. En annen stor utfordring er utdatert Java versjon. Unit har begynt å se på hva en java-oppgradering vil bety for de ulike tjenestene. Noen tjenester har utdatert teknologi i GUI. Unit sørger for at tjenestene er operative, men påpekte at dette koster. Dersom ikke noe gjøres vil det til slutt bli vanskelig å holde programvaren kjørende. Unit prioriterer dette arbeidet og har en plan for å jobbe med teknisk gjeld steg for steg. Det ble kommentert at det er en alvorlig situasjon, men samtidig betryggende at dette blir håndtert. Det er viktig med innspill fra RG i dette arbeidet.

Det ble påpekt at for aktiviteten rundt fjernlån, er det viktig å få gode dokumenter som kan behandles internt for å ta valg om eventuell ny funksjonalitet skal innføres og deretter om det skal anskaffes eller utvikles. Unit har tidfestet en videre prosess for å se på alternativer knyttet til framtidig fjernlån, se veikartet for 2021.

Arbeidet med autoriteter ble også kommentert. Viktig at ikke konsortiet alene finansierer utvikling av plattformen for håndtering av autoriteter for fellesskapet. Det ble også påpekt at Unit må kvalitetssikre egenutviklet programvare. Unit kommenterte at arbeidet med autoriteter i regi av konsortiet inngår i en større helhet. Det er en bevissthet på det som ble påpekt og det jobbes med å avklare hvordan basistjenester kan finansieres og styres.

Til slutt ble det påpekt at i det videre arbeidet med tjenesteporteføljen er det viktig å ta tøffe prioriteringer. Det er ikke midler til alt, og vi må prioritere det som brukerne virkelig trenger. Anskaffelser må vurderes ved innføring av nye tjenester, og institusjonene må i større grad tilpasse seg standardløsninger. Der det ikke finnes gode alternativer, kan Unit utvikle løsningen.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar planer og aktiviteter til orientering, med de kommentarer og endringsforslag som kom i møtet.

RG-2020/6 Satsninger utenfor rammen - oppfølging

Denne saken henger sammen med RG-2020/5 og ble i stor grad diskutert samtidig. Det kom innspill til tidsplan og innhold for veikart for tjenestene, dette er omtalt i nevnte sak.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar saken til orientering.

RG-2020/7 Orienteringssaker

- A) BIBSYS-konferansen og bibliotekledermøte. Unit orienterte kort om status for konferansen. Unit har hatt kontakt med lokale helsemyndigheter om anbefalinger og restriksjoner knyttet til covid-19. Basert på disse føringene har Unit besluttet å gjennomføre konferansen som planlagt. Det er sendt ut epost til alle deltakere for å informere om status, hvor de som har symptomer bes om å holde seg hjemme. Hotellet har innført tiltak for å redusere smitte. Bibliotekledermøtet. Det er sendt ut invitasjon til bibliotekledere med agenda. Unit orienterer om ny styringsmodell, og Håvard innleder til diskusjon om hva Rådgivende gruppe er opptatt av må ivaretas i ny styringsmodell.
- B) Konseptfase. Frode Arntsen orienterte. Saken ble fremmet til Fagutvalg for forskning, som ga aksept for å starte prosjektet. Der ble det stilt spørsmål om behovet for biblioteksystem når artikler blir åpent tilgjengelig. Dette viser litt manglende forståelse for bibliotek, noe Rådgivende gruppe og Unit må være bevisst på. Frode viste til en artikkel¹ om OhioLINK konsortiet som nylig har publisert en rapport om deres visjon og transformasjon fra samlingsfokus til brukersentrert

¹ <https://scholarlykitchen.sspnet.org/2020/02/24/recenter-library-systems-interview-ohiolinks-gwen-evans/>

fokus. Konsortiet ligner på BIBSYS-konsortiet, og rapporten kan være nyttig i vår konseptfase, men påpekte blant annet at den ikke omtaler overgangen fra abonnement til åpen tilgang for e-ressurser. Frode informerte også om nylig besøk fra Ebsco som orienterte om status på FOLIO. Det ble kommentert at det i Unit-sammenheng pågår flere konseptfaseutredninger og Masterdata-prosjektet ble nevnt, bør ikke dette sees i en sammenheng? Unit fortalte at jobbes med å koordinere, men en utfordring er ulik tidsplan. Av den grunn er det en fordel at vår konseptfase drøyer noe i tid, slik at vi kan nyttiggjøre oss av arbeid i de andre prosjektene. Unit har plan om å konkretisere konseptfasen i kommende periode. Det ble opplyst om at NTNU har gjennomført analyser for åpen tilgang til artikler, andelene nærmer seg 70% og nærmer seg kritisk masse antakelig innen 5 år. Dette vil bety at det vil skje noe rundt håndtering av artikler og tidsskrift. Unit ble oppfordret til å se på verktøyene som tilbys for å tilpasse seg denne utviklingen. Denne saken viser at det skjer mye på flere områder og dette viser at det var lurt å forlenge kontrakten med Ex Libris for å gi oss bedre tid til å ta gode strategiske valg for fremtidige tjenester.

- C) Styringsmodell. Frode Arntsen orienterte. Det er en kompleks og krevende øvelse å få til en modell som gir ønsket effekt uten at den blir veldig byråkratisk. Slik den foreligger nå er det mange nivåer. Han redegjorde for hvordan modellen er tenkt å fungere i praksis. Konsortiene er videreført etter ønske fra Digitaliseringsstyret.

Gruppen ble oppfordret til å dele deres mening om tjenesteråd. Et moment som ble nevnt er at forskningssiden har mange store aktører utenom Unit, noe som er utfordrende. Vi mister overbyggingen mellom sektorer og ender med tjenesteråd kun til det Unit leverer. Unit bekreftet at det er en utfordring med aksjeselskap som ikke anerkjenner en felles tilnærming til tjenestene. Det jobbes med dette, og det forventes at det ordner seg over tid.

Gruppen påpekte at det bør kun være ett tjenesteråd innen hvert av tjenesteområdene utdanning og forskning. Det ble også spilt inn forslag om at de bør være tverrfaglig sammensatt med representanter fra andre tjenesteområder og basert på saker bør det inviteres representanter fra andre tjenesteråd.

Diskusjonen gikk også på mangfold vs enhetlig styring og hvordan dette kunne samspille. Økonomi spiller en viktig rolle her, ettersom institusjonene bidrar med mange penger både gjennom årlig avgift og investeringsmidler. Handlingsplanen er viktig og er et felles produkt, og dessverre er det lite bevissthet i sektoren om denne. Det er viktig å ikke miste den nære brukervedvirkningen, samtidig som en ser på helheten.

- D) Customer success. Andrew Christison, ansvarlig for programmet hos Ex Libris orienterte kort om innholdet. Programmet skal bidra til at kundene kjenner til relevant funksjonalitet. Vil avdekke tungvinte arbeidsprosesser, avdekke hva som ikke fungerer og se på eventuelle integrasjoner som f.eks. med økonomisystem. Programmet vil også fasilitere kontakt mellom globale institusjoner for å dele beste praksis. Andrew deltok på Ex Libris sin stand under BIBSYS-konferansen og var tilgjengelig for å diskutere programmet med den enkelte institusjon.
- E) Budsjett 2021. Unit orienterte om at ny prosedyre for forhåndsvarsel av årlig avgift blir innført i år. Det kommer et forhåndsvarsel allerede i april og deretter i slutten av oktober som tidligere. Basert på diskusjonen rundt årets budsjett foreslo Unit at budsjettet justeres med lønns- og prisjustering og at eventuelle

behov knyttet til håndtering av teknisk gjeld hentes inn som ekstra innbetaling.
Det kom ingen innvendinger mot forslaget.